

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อ	ง
ABSTRAC	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
1. การปฏิรูปการศึกษา	12
1.1 ความหมายของการปฏิรูปการศึกษา	12
1.2 วัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา	13
1.3 นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	15
1.4 การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	17
1.5 การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ...	18
1.6 การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	19
1.7 การพัฒนาคุณภาพวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3	21

หัวเรื่อง	หน้า
2. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้	23
2.1 การจัดการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	23
2.2 ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้	26
2.3 หลักการ ความหมายและความสำคัญของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้	30
2.4 ความหมายของการเรียนรู้	35
2.5 ลักษณะของการเรียนรู้	37
2.6 องค์ประกอบของการเรียนรู้	37
2.7 ความหมายของการสอน	39
2.8 ลักษณะของการสอน	40
2.9 องค์ประกอบของการสอน	42
2.10 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้	43
2.11 บทบาทของครูปฏิบัติการสอนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	45
2.12 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้	47
2.13 นโยบายการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้	47
2.14 การจัดการกระบวนการเรียนรู้	50
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
3.1 งานวิจัยในประเทศ	52
3.2 งานวิจัยต่างประเทศ	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	68
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
4. การจัดการกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	70
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71

หัวข้อ	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
2. การวิเคราะห์ข้อมูล	75
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	114
1. วัตถุประสงค์การวิจัย	114
2. สมมติฐานการวิจัย	115
3. ขอบเขตการวิจัย	115
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	116
5. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	117
6. สรุปผลการวิจัย	118
7. อภิปรายผล	122
8. ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	136
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	137
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	147
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	148
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงขนาดโรงเรียน ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 63
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก 64
3	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดกลาง 65
4	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่ 67
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการดำเนินงาน ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมทุกด้านและโดยรวม ของแต่ละด้าน 77
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการดำเนินงาน ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยรวมรายด้านและรายข้อ 79
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการดำเนินงาน ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการฝึกทักษะกระบวนการ และการจัดการ โดยรวม รายด้านและรายข้อ 82
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการดำเนินงาน ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์ และฝึกนิสัยรักการอ่าน โดยรวมรายด้านและรายข้อ 85

ตารางที่

หน้า

- 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการดำเนินงาน
ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทรศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการผสมผสานเนื้อหาสาระ
ต่าง ๆ อย่างสมดุลและปลูกฝังคุณธรรม โดยรวมรายด้านและรายข้อ 88
- 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการดำเนินงาน
ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทรศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ
การเรียนรู้และใช้การวิจัยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยรวมรายด้าน
และรายข้อ 91
- 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพการดำเนินงาน
ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทรศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา
ทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ โดยรวม
รายด้านและรายข้อ 94
- 12 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับระดับสภาพการดำเนินงานปฏิรูป
กระบวนการเรียนรู้ ตามทรศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมทุกด้านและโดยรวม
ของแต่ละด้าน 97
- 13 แสดงระดับสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทรศนะ
ของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนที่ทำการสอน
ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
โดยรวมทุกด้านและโดยรวมของแต่ละด้าน จำแนกตามขนาดของ
โรงเรียน 99

ตารางที่

หน้า

- 14 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่
ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย
เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ด้านการจัดเนื้อหาที่สอดคล้อง
กับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน 103
- 15 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่
ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย
เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ด้านการฝึกทักษะกระบวนการ
และการจัดการ 104
- 16 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่
ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย
เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ด้านการเรียนรู้จากประสบการณ์
และฝึกนิสัยรักการอ่าน 105
- 17 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่
ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย
เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ด้านการผสมผสานเนื้อหาสาระ
ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และปลูกฝังคุณธรรม 106
- 18 แสดงการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่จากการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงาน
ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน
ด้านการผสมผสานเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และปลูกฝังคุณธรรม ... 107

ตารางที่

หน้า

- 19 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่ ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนรู้ และใช้การวิจัยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ 108
- 20 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่ ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ด้านการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ 109
- 21 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่ ทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวม 110
- 22 แสดงความถี่และร้อยละ สรุปข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร สถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ในโรงเรียนที่ทำการสอน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 3 111